

Başka

Dillerin

Şarkısı



Karin Karakaşlı

2. BASKI

1998 Yaşar Nabi Nayır Ödülü

♥ can
çağdaş



KARİN KARAKAŞLI
BAŞKA DİLLERİN
ŞARKISI

Can Çağdaş

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Varlık Yayınları, 1999

Can Yayınları'nda gözden geçirilmiş 1. basım: 2017

2. basım: Şubat 2019, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alban

Editör: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3544-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750735448

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

KARİN KARAKAŞLI
BAŞKA DİLLERİN
ŞARKISI

ÖYKÜ

♥can

Karin Karakaşlı'nın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Yetersiz Bakiye, 2015

Asiye Kabahat'ten Şarkılar Dinlediniz, 2016

Can Kırıkları, 2017

Cumba, 2017

Müsait Bir Yerde İnebilir miyim?, 2017

KARİN KARAKAŞLI, 1972'de İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Bölümü'nün ardından Yeditepe Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. 1998'de öykü dalında *Varlık* dergisinin Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü'nü kazandı. *Agos* gazetesi genel yayın yönetmen yardımcısı olan ve kapanana kadar *Radikal İki*'de düzenli olarak yazan Karakaşlı'nın eserleri şunlardır: *Başka Dillerin Şarkısı* (öykü, 1999), *Can Kırıkları* (öykü, 2002), *Müsait Bir Yerde İnebilir miyim?* (roman, 2005), *Ay Denizle Buluşunca* (gençlik romanı, 2008), *Cumba* (deneme, 2009), *Türkiye'de Ermeniler: Cemaat, Birey, Yurttaş* (inceleme, Günay Göksu Özdoğan, Füsun Üstel ve Ferhat Kentel'le, 2009), *Benim Gönlüm Gümüş* (şiir, 2009), *Gece Güneşi* (çocuk kitabı, 2011), *Her Kimsen Sana* (şiir, 2012), *Dört Kozalak* (gençlik romanı, 2014), *Yetersiz Bakiye* (öykü, 2015), *İrtifa Kaybı* (şiir, 2015), *Asiye Kabahat'ten Şarkılar Dinlediniz* (anlatı, 2016).

İçindekiler

“BÜYÜYÜNCE NE OLACAKSIN” (1991-1995)

Sen, Vapurlar ve Sis	17
Teğmen Ali İhsan Kalmaz'ın Hikâyesi.....	19
Fotoğraflar	22
Sis'in Ötesi	24
Öncesiz Sonrasız Ellerimiz	29
Söz'ün Ötesi.....	33
Ses'in Ötesi.....	37
Sahnede	41
Tersi Yüzü / Nefesimiz Ses Verince (I)	44
Sesimiz Nefes Alınca (II)	47
Sen'in Halleri.....	50

ÇOK AZ PEK FAZLA (1996-1998)

Vardığım.....	55
Çarpı İki	65
Öğleden Önce Öğleden Sonra	70
Çöpkadın.....	78
Son Bir Bahar.....	87
Yol Monologları	92

Aynı.....	97
Rastlantılar Üçlemesi / Çiçekli Adam (I)	102
Beklenen Kadın (II)	105
Çiçeklenen Kadın (III)	108
AY-RI.....	111
Çok Uzak Fazla Yakın / Mecal (I)	116
Meram (II).....	122

Giriş Serbest

“Büyüyünce Ne Olacaksın”

(1991-1995)

O güne gelene kadar iki küçük kız çocuğuydular. Birbirlerine yamru yumru yazılarıyla, yeni öğrenilmekte olan o bilmece dilde kopya veren iki sıra arkadaşı. Sonra o gün kısa, dalgalı saçlı olanı, o yeni dilde uyaklı iki-üç satır karaladı. Kısa düz saçlı olanı o satırlara baktı ve bir melodi mırıldandı. İzin almak için karşısına dikildikleri uzun boylu, sarışın öğretmenleri dev gibi gözüktü gözlerine. Terli elleri birbirlerinin avuçlarında, çift çift çocuk gözlerinin önünde şarkılarını sundular. Sınıf onları çok alkışladı.

O günden sonra birbirlerinin Ses'i ve Söz'ü oldular. Öyle de kaldılar. Daha Sis'in ortaya çıkmasına çok zaman vardı...

SEN, VAPURLAR VE SİS

“Kalakalmak nedir biliyorum. Suyun üstünde bir saman çöpünde yaşayacaksın bundan böyle. Elinde kalan suyun zenginliği kadar, senin bitmeyen sabrın.”

Gökhan Özcan

Her şey gibi yollar da değişti. Çok uzun zamandır, yalnızca Beşiktaş vapuruna biniyorum. Bazen yalnız başıma, bazen yılların getirdiği yeni insanlarla beraber iniyorum iskelede. Beşiktaş vapurunun çağrışımları esinti gibi.

Bir günlüğüne eski rolüme bürünmeye kalkınca Karaköy vapurunun yaşamımdaki yerini bir kez daha anlamış oldum. O senin, okulun ilk günü bir türlü cesaret edip çıkamadığın üst kat var ya, ben işte orada oturdum. Kahkahaların, yanık tenlerin, çığlıkların, fısıltıların, fotoğrafların, uzun saçların, takıların, dar eteklerin, yırtmaçların, spor ayakkabıların ortasında durdum. Artık bizim olmayan sağ ilk direğe baktım. Sabah insanlar gazetelerin ardında uyuklarken Ses'in, tokasıyla uçümüzün de adının baş harfini direğe kazıyışını gördüm, alt alta.

Dört mevsimi de yaşadık biz bu vapurda. Bir sonraki günün nasıl geçeceğini hiç tahmin edemedik, tıpkı İstanbul'da havanın nasıl olacağını bilemediğimiz gibi.

Lodosta vapurun Haydarpaşa açıklarında nasıl sal-

landığını herhalde en iyi sen hatırlarsın. Gözlerini bir noktaya diker, sımsıkı tutardın direği. Susardık.

Eylülde çalıntı yaz günleri oldu. Kenarda ya da açıkta otururduk. O günlerin de rüzgârı kalmış aklımda, bir de martıları. Güldürdüğünde, Ses'le benim kahkahalarımız onların çığlıklarına eşlik ederdi. Hep şaşardın ikimizin de gülerken aynı anda aynı şeyleri yapmamıza. İkiimiz de öne doğru savrulurdük; saçlarımız, ellerimiz, her şey birbirine geçerdi. Sen de bizi seyrederdin.

O yıl kış, yağmur ve kuru ayazla geçti. Sabah ve akşam karanlıkları, çamurlu ayakkabılar ve üçümüzün yünlü atkılarıyla çizildi o ayların resmi. Kar aydınlığı görmediklerimiz arasında hâlâ. Oysa sisler; onlar sanki mevsimlerin hepsinin de üstünde koca yılı kapladı.

Vapur düdüklelerinden başka bir şey duyulmuyordu. Ön taraf, iskelesi bir türlü verilmeyen vapurların yolcularıyla dopdoluydu. Aynı vapurdan yüz aşinalığı olanlar sohbeti koyultmuşlardı bile. Okullular zaten çoktan köşelerde kümelenmişti. Herkes bir belirip bir kayboluyordu. Sis soluyordum. Ses yoktu. Çantam çok ağırdı. Öylece herkesin ortasında dururken sis kokusunun saçlarıma sindiğini düşünüyordum.

Sonra birden sen belirdin. Demek bugünün insanı sendin. Birlikte geçecektik sisten, tıpkı sissiz günlerde olduğu gibi, geçen haftaki gibi, iki gün önceki gibi, dün geçtiğimiz gibi.

“Merhaba,” dedim. Gülümsemek geldi içimden. Daha fazlası da geldi. Ama o kadar yeni bir insandın ki sen, ellerini tutamadım.

Sen de gülümsedin bana. Yüzünde, mahallenin “teyze”lerinden birine yaklaşan ve kaçışı olmayan küçük çocuk ifadenle. “Günaydın” bile dedin galiba ve gittin. Sis yuttu seni. Sen Sis oldun. Çantam ağırdı.

O zamanlar yaşları saklamak daha kolaydı. Sis gözleri yakar, bilirsin.



Mektubunu okumak, kent ışıklarının peşimiz sıra sulara döne döne ışıldadığı dönüş vapuruna kısmet oldu. Yine korkularımı boşa; inancımı, umudumu haklı çıkararak geldin. İçim ısındı, ayazım dindi, çiçek kokularımı saçtım beni içine çeken burna. Ferah bir koku vardı senin üzerinde de. Sanki çimenler vardı, usul usul bir dere. Akşam ay vardı sanki, circirböcekleri, ahşap kokusu, kulübe, dōšek, sen, ben. Denizkızı olsam saçlarımın ağına seni takar, derinlikler boyu peşim sıra sürüklerdim. Hiçbir ada seni bırakabileceğim bir yer gibi görünmezdi gözüme. Sen de taşını toprağını, yuvanı ben bellerdin. Denizkızı değildim. Vapurdan yine yalnız indim.

Karin Karakaşlı, 1998'de Yaşar Nabi Nayır Ödülü'nü kazanan ilk kitabı *Başka Dillerin Şarkısı*'yla bir dilde yazılan ama bütün dilleri kucaklayan sımsıcak öyküler anlatıyor bize. İstanbul'a, yaşamaya ve İstanbul'u yaşamaya dair.

